

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Przez finanse publiczne rozumie się procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: pobieraniem i gromadzeniem dochodów, wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem deficytu, zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzaniem środkami publicznymi, zarządzaniem długiem publicznym.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Podstawę prawną określającą procesy związane z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późniejszymi zmianami).

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również: ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późniejszymi zmianami), ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami), ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 i 1590 z późniejszymi zmianami).

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się na podstawie klasyfikacji budżetowej, którą ustala Minister Finansów w drodze rozporządzenia. Prezentowane w dziale dane w podziale według działów i paragrafów opracowano zgodnie z klasyfikacją dochodów i wydatków budżetowych, obowiązującą na mocy rozporządzenia Ministra Finansów

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance is understood as processes connected with the accumulation and allocation of public funds, particularly: the collection and accumulation of revenue, spending public funds, deficit financing, committing funds as well as the management of public funds and public debt.

2. The presented data include information concerning the budgets of local self-government entities (i.e., of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. The legal basis defining the processes connected with the accumulation and allocation of public funds is the Law on Public Finances, dated 27 August 2009 (Journal of Laws No. 157, item 1240 with later amendments).

The legal basis for the financial management of local self-government entities is the Act on Incomes of Local Self-government dated 13 November 2003 (Journal of Laws 2010 No. 80, item 526 with later amendments), as well as the Act on Gmina Self-government, dated 8 March 1990 (uniform text Journal of Laws 2001 No. 142, item 1591 with later amendments), the Act on Powiat Self-government, and the Act on Voivodship Self-government, dated 5 June 1998 (Journal of Laws No. 142, items 1592 and 1590 with later amendments).

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passed by the appropriate councils for a period of one calendar year, within periods and on the basis of principles defined in the Law on Local Self-government.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

5. Revenue and expenditure of local self-government entities budgets are grouped on the basis of budget classification, introduced by the Regulation of the Minister of Finance. The data presented in the chapter divided into divisions and paragraphs were compiled in accordance with the classification of budget revenue and expenditure as well as funds originating from

w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 38, poz. 207 z późniejszymi zmianami).

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, tj.: podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, wpływy z karty podatkowej, podatek od spadków i darowizn, podatek leśny,
 - c) wpływy z opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, np.: skarbowej, eksploatacyjnej, targowej, podatku od czynności cywilnoprawnych,
 - d) dochody z majątku jednostek samorządu terytorialnego, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - e) pozostałe dochody jednostek samorządu terytorialnego, w tym środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych,
- 2) dotacje celowe z budżetu państwa:
 - a) na zadania z zakresu administracji rządowej,
 - b) na zadania własne,
 - c) na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- 3) dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,
- 4) dotacje otrzymane z funduszy celowych,
- 5) subwencje ogólne z budżetu państwa przekazywane wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego dla uzupełnienia ich własnych dochodów (w tym część oświatową).

7. Na wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) wydatki bieżące, tj.:
 - a) dotacje, w tym dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego, tj. zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych,
 - b) wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń,
 - c) inne świadczenia na rzecz osób fizycznych,
 - d) zakup towarów i usług,
 - e) wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i obsługiwanych przez nie organów,
 - 2) wydatki majątkowe, w tym inwestycyjne.
8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

foreign sources, obligatory on the basis of the decree of the Minister of Finance (Journal of Laws 2010 No. 38, item 207 with later amendments).

6. Budget revenues of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes established and collected on the basis of separate acts, i.e.: the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, receipts from lump sum taxation, taxes on inheritance and gifts, the forest tax,
 - c) receipts from fees established and collected on the basis of separate acts e.g., the Financial Statute, the Service Act and the Marketplace Act, tax on civil law transactions,
 - d) revenue from property of local self-government entities e.g., income from renting and leasing as well as other agreements with a similar character,
 - e) other income of local self-government entities, of which funds for the additional own tasks from non-budgetary sources,
- 2) appropriated allocations from the state budget:
 - a) for government administration-related tasks,
 - b) for own tasks,
 - c) for tasks realized on the basis of agreements with bodies of the government administration,
- 3) allocations received on the basis of self-government agreements,
- 4) allocations received from appropriated funds,
- 5) general subsidies from the state budget transferred to all local self-government budgets for supplementing their own revenue (of which for educational tasks).

7. Expenditure of local self-government budgets include among others:

- 1) current expenditure, i.e.:
 - a) allocations including allocations for the organizational-legal entities operating in the budgets of local self-government entities, i.e.: budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds,
 - b) wages and salaries and related wages and salaries,
 - c) other benefits for natural persons,
 - d) purchase of materials and services,
 - e) expenditure connected with activity of budgetary entities and bodies supported by them,
- 2) property expenditure including investment expenditure.

8. Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 (255). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	2005	5129497,6	3062213,0	864112,6	895304,6	307867,4
TOTAL						
	2010	9118165,0	5157084,3	1471656,1	1602409,5	887015,1
	2011	9345907,2	5111779,7	1632570,5	1671782,3	929774,7
Dochody własne		3142121,7	1821226,2	697767,8	381996,4	241131,3
Own revenue						
w tym: of which:						
udziały w podatku dochodowym		1225042,6	599860,3	297344,9	163298,4	164539,0
share in income tax						
od osób prawnych		203402,7	37206,9	27312,1	7724,7	131158,9
corporate income tax						
od osób fizycznych		1021639,9	562653,4	270032,7	155573,7	33380,1
personal income tax						
podatek od nieruchomości		680569,0	521890,7	158678,3	-	-
tax on real estate						
podatek rolny		59751,1	57936,9	1814,2	-	-
agricultural tax						
podatek od środków transportowych		40109,9	31119,5	8990,4	-	-
tax on means of transport						
podatek od czynności cywilnoprawnych		43002,9	27946,5	15056,3	-	-
tax on civil law transactions						
opłata skarbową		18618,4	11457,3	7161,1	-	-
treasury fee						
dochody z majątku		200689,1	136701,3	47947,0	11652,1	4388,7
revenue from property						
w tym dochody z wynajmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze		75301,1	52935,3	13178,4	8230,6	956,8
of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (255). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
pozostałe dochody	829721,0	396434,6	154036,9	207046,0	72203,6
other revenue					
w tym środki na dofinansowanie własnych za- dań ze źródeł pozabudżetowych	237241,1	125958,3	49860,6	34541,8	26880,4
of which funds for additional financing of own tasks from non-budgetary sources					
Dotacje Allocations	2710359,8	1348888,4	408999,6	557231,8	395240,0
Dotacje celowe	1748773,2	1026909,0	188635,2	413103,9	120125,1
Appropriated allocations					
w tym: of which:					
z budżetu państwa	1567625,8	981908,4	174092,9	321914,7	89709,8
from state budget					
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej	1072998,5	688257,3	125474,3	178637,2	80629,8
for government administration tasks					
własne	491460,2	292251,6	48049,6	142498,9	8660,0
own tasks					
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	3167,1	1399,6	569,0	778,6	420,0
realized on the basis of agreements with government administration entities					
realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	58255,6	24529,0	8779,1	21999,4	2948,1
received for tasks realized on the basis of self- government agreements					
otrzymane z funduszy celowych	37485,2	8543,4	4742,2	5253,3	18946,3
received from appropriated funds					
Pozostałe dotacje	961586,6	321979,4	220364,4	144127,9	275114,9
Other allocations					
w tym inwestycyjne	778342,2	261663,5	206129,9	119176,0	191372,8
of which investment allocations					
Subwencja ogólna z budżetu państwa General subsidy from state budget	3493425,6	1941665,1	525803,1	732554,1	293403,4
w tym oświatowa	2327818,8	1284366,8	464968,6	531262,9	47220,5
of which educational tasks					

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 2 (256). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM 2010 TOTAL	9118165,0	5157084,3	1471656,1	1602409,5	887015,1
2011	9345907,2	5111779,7	1632570,5	1671782,3	929774,7
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	158741,5	52949,3	479,6	4827,8	100484,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	21262,4	21244,9	17,5	-	-
Transport i łączność Transport and communication	833950,4	226616,5	220118,6	278028,2	109187,0
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	241538,8	155662,4	59206,8	20697,2	5972,4
Działalność usługowa Service activity	50542,7	2743,8	8613,5	32498,8	6686,7
Administracja publiczna Public administration	71623,6	30740,1	5603,5	32676,2	2603,8
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	138032,4	24157,6	37615,2	75839,6	420,0
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem Revenue from legal person, natural person and other entities without legal personality and expenditure connected with their collection	2194435,7	1331077,9	515104,9	182641,7	165611,1
Oświata i wychowanie Education	184238,0	110485,4	30829,3	41773,0	1150,3
Ochrona zdrowia Health care	87175,7	678,2	7741,1	75847,0	2909,4
Pomoc społeczna Social assistance	1057625,5	799142,9	134660,9	122453,7	1367,9
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in sphere of social policy	63576,1	6024,4	7919,2	37570,0	12062,4
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	71968,4	48685,8	8061,1	14855,1	366,4
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	238079,7	199925,4	30881,5	6297,6	975,1
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	40984,4	27823,8	6900,1	1365,5	4895,0
Kultura fizyczna Physical education	102861,1	80926,7	19394,3	2469,6	70,5

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (257). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2005	5182183,1	3042523,1	920802,4	904696,9	314160,7
TOTAL	2010	9865856,8	5659683,2	1571777,9	1654700,1	979695,6
	2011	9823471,8	5352479,8	1801409,2	1707108,0	962474,8
Wydatki bieżące		7269746,4	4205645,1	1247168,7	1269382,6	547550,0
Current expenditure						
w tym: of which:						
Dotacje		628941,0	246551,8	119909,8	81691,5	180787,9
Allocations						
w tym dotacje dla zakładów budżetowych, go- spodarstw pomocniczych, funduszy celowych .		40830,0	34374,9	6455,2	-	-
of which allocations for budgetary establish- ments, auxiliary units, appropriated funds						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		1039328,9	868015,7	122558,5	36952,5	11802,3
Benefits for natural persons						
Wydatki na obsługę długu publicznego		125032,1	68439,8	26669,7	16333,8	13588,7
Expenditure on public debt servicing						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		5457706,5	3011685,0	972884,5	1133141,0	339996,1
Current expenditure of budgetary entities						
w tym: of which:						
wynagrodzenia		3081151,8	1728189,8	572071,5	658084,9	122805,6
wages and salaries						
pochodne od wynagrodzeń ^b		510657,7	300780,8	89671,8	100235,9	19969,1
derivatives of wages and salaries ^b						
zakup materiałów i usług		1468505,9	764267,6	253400,0	265418,8	185419,6
purchase of materials and services						
Wydatki majątkowe		2553725,5	1146834,7	554240,5	437725,4	414924,8
Property expenditure						
W tym inwestycyjne ^c		2514290,6	1139747,2	543892,0	437725,4	392926,0
Of which investment expenditure ^c						

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. ^c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund and contribution to the Bridging Pension Fund. ^c Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments.

TABL. 4 (258). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM 2010 TOTAL	9865856,8	5659683,2	1571777,9	1654700,1	979695,6
2011	9823471,8	5352479,8	1801409,2	1707108,0	962474,8
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	219793,1	84784,7	1614,0	4876,4	128518,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	47128,0	46487,8	497,6	-	142,6
Transport i łączność Transport and communication	1899215,8	545264,7	450850,0	466017,1	437083,9
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	188127,7	137173,5	43570,4	6177,6	1206,2
Działalność usługowa Service activity	60061,1	14566,0	12507,1	26029,9	6958,1
Administracja publiczna Public administration	786911,1	452142,7	101916,0	148546,5	84305,9
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	185973,4	58863,0	48509,8	77790,0	810,6
Obsługa długu publicznego ^b Public debt servicing ^b	124902,7	68305,5	26669,7	16338,8	13588,7
Oświata i wychowanie Education	3099913,9	1978805,3	566435,8	492212,8	62460,0
Ochrona zdrowia Health care	199906,3	24794,9	20836,8	92705,7	61568,8
Pomoc społeczna Social assistance	1335303,9	939684,2	207377,8	180434,5	7807,3
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in sphere of social policy	127458,6	13064,7	22206,6	65763,7	26423,7
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	258570,2	80406,4	59666,9	106800,6	11696,3
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	565348,0	455404,8	106078,3	3381,6	483,3
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	300867,1	191271,2	47625,6	8115,7	53854,7
Kultura fizyczna Physical education	301901,2	216602,1	64531,0	5449,3	15318,9

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.